

Saksprotokoll i fylkestinget - 01.10.2019

Øyvind Strømmen, MDG, sette fram slikt forslag:

«Endring:

Pkt 1: Som i innstilling.

Alternativt framlegg, pkt. 2:

Hordaland fylkeskommune peiker på at vindkraft til havs har større potensial, og at det bør vera eit nasjonalt satsingsområde. Samstundes må andre interesser - inkludert både næringsinteresser og natur - ivaretakast også i høve offshore vind.

Alternativt framlegg, pkt. 3:

Hordaland fylkeskommune vil unngå at urørt natur, sårbar natur, viktige friluftsområde, reiseliv og kulturminne vert råka av vindkraftutbygging. Framtidig landbasert vindkraft bør leggjast i område med eksisterande inngrep og infrastruktur, og det må leggjast vekt på skånsemd og lokal involvering.

Alternativt framlegg, pkt. 4:

Hordaland fylkeskommunen peiker på særns omfattande konflikter for baa dei to områda i Hordaland som er inkludert i den nasjonale ramma, delområde 50 (Nordhordland og Gulen) og delområde 51 (Sunnhordland og Haugalandet). Dette gjeld mellom anna regionale og nasjonale verdiar innan landskap, friluftsliv, naturmangfald, kulturminne/kulturmiljø og reiseliv. Hordaland fylkeskommune forventar difor at desse vert tekne ut av nasjonal ramme for vindkraft.

Pkt 5: Som i innstilling

Framlegg til nytt pkt. 6:

Hordaland fylkeskommune knyter særlege merknader til kulturminneverdiar:

- a. Etne, Rosendal og indre farleia er kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse.
- b. fjordbassenget kring Halsnøy, fjellryggen mellom Etne og Skånevik, Årbakka og området på begge sider av Lukksundet, samt Uggdalsdalen er område med høge kulturminneverdiar, som må takast omsyn til.»

Marthe Hammer, SV, sette fram slikt forslag:

«Alternativ:

1. Hordaland fylkesting vil innleiingsvis kommentere at prosessen med framlegging av nasjonal ramme har vore prega av hastverk og demokratiunderskot.
2. Rammen leverer ein kunnskapsoppsummering i form av temarapportar som er interessant og viktig, men som også avdekkar til dels avgjerande manglar:
  1. I mai 2019 kom FN sitt naturpanel med beskjed om at tap av urørt natur og artsmangfald representerer ein like stor trussel som klimatrusselen. Dette er ny og alvorlig kunnskap som må ligge til grunn for den vidare forvaltninga av vindkraft på land. Vindkraft på land er industrianlegg som påvirkar landskap, natur- og friluftsverdiar på ein dramatisk måte. Norge har eit unikt landskap og ein essensiell del er dei større samanhengande områda med urørt preg som har avgjerande betydning ikkje bare for landskap, men enda viktigare, for å sikre eit representativt utval av norsk naturmangfald. Vi veit at arealendringar er den største driveren av tap av naturmangfald. Nasjonal ramme for vindkraft ble presentert før FN's Naturpanel kom med sin rapport og kunnskapsgrunnlaget og tilrådingane i den nasjonale ramma

er slik sett utdatert, da ramma ikkje tar innover seg alvoret i FNs naturpanel.

2. Hordaland fylkesting meiner at i staden for at nasjonal ramme for vindkraft bidrar til å opne opp for vidare utbygging av vindkraft på land, så treng vi i staden ein plan som sikrar verdifulle natur- og friluftsområder frå utbygging av landbasert vindkraft, slik Forum for natur og friluftsliv har etterspurt. Nasjonal ramme må endrast til å bli eit kart som viser kva for områder vi ikkje skal ha vindkraftverk på land. Ein verneplan for kyst- og fjelllandskap mot vindkraftutbygging og tyngre, tekniske inngrep. Dette vil også gjere konsesjonsprosessen mer effektiv, ved at ein tidleg kan seie nei til vindkraftutbygging.
  3. Konsesjonsprosessen. Erfaring frå allereie gitte konsesjonar til utbygging av vindkraftverk og vannkraftverk avslører mangelfulle naturkartleggingar, og at miljø og naturhensyn ikkje er tilstrekkelig ivaretatt. I tillegg gis det i dag såkalte «opne» konsesjoner, noe som gir utbygger fleksibilitet til å få mest mulig kraft ut av området, med den ulempe at prosjekta ofte endrar karakter, omfang, størrelse, og som gjer at naturkartleggingane som gjerest fort blir utdatert og upålitelige.
  4. For større samanhengande naturområder oppsummerer Nasjonal ramme med at Miljødirektoratet tilrår at det utarbeidast eit temakart som viser dei større, samanhengande naturområda og viktige forbindelseslinjer mellom dem, men påpeker samtidig at dette krev kunnskap om kor disse områda er og korleis de brukast av mennesker og dyr. NVE mener at det kan være et behov for slik kunnskap, men at dette må ses i sammenheng med kunnskapsbehov for andre tema. Dette avslører at kunnskapsgrunnlaget for den nasjonale ramma er mangelfull.
3. Om analyseområde i Hordaland: Det er fire områder i Hordaland som ble analysert, to av disse områdene ble av NVE konkludert med å vere mest egna for vindkraft. Hordaland Fylkesting sitt synspunkt er at alle dei fire opprinnelige analyseområda i Hordaland bør ekskluderast frå vindkraft på grunn av uforenelige verdier knytt til urørt natur, unike og sårbare fjellområder og artsmangfold.
  4. Kommunane sine synspunkt bør ivaretakast. Norge har forpliktet seg til å sikre lokal medverknad mellom annet gjennom Aarhuskonvensjonen, den europeiske landskapskonvensjonen og Europarådets Charter (konvensjon) om lokalt sjølvstyre. Fleire kommunar har allereie vedtak på at ein ikkje ønsker å vere inkludert i mest egnede områder for vindkraftindustri, dette gjelder mellom anna Tysnes, Kvinnherad og Etne i område 51. Kriterium for å tillate vindkraftutbygging må inkludere aksept frå kommunar som er berørt som dei mest egna områda for vindkraft.
  5. Vindkraft på land er no blitt bedriftsøkonomisk lønnsamt, det bør derfor innføres eit skatte- og eierskapsregime på vindkraft lik det som er på vannkraft. Hordaland fylkesting mener derfor det bør innføres grunnrentebeskatning og heimfall. Det private eigarskapet på vindkraft på land er i dag over 80% og Hordaland fylkesting mener ein bør kreve 2/3 offentlig eierskap til vindkraftverkene. Nasjonal ramme er ikkje ein utbyggingsplan, men eit styringsverktøy for nye søknadar av vindkraft på land for ei næring som er bedriftsøkonomisk lønnsom. I et slikt terreng viskes forskjellen mellom styringsverktøy og utbyggingsplan ut.»

Jeanette Syversen, R, sette fram slikt forslag:

«Tillegg:

Punkt 1

Hordaland fylkeskommune føreset at det blir innført kommunal vetorett i samband med eventuelle nye vindkraftprosjekt i Norge.

Punkt 2

Vindmølleprosjekt til havs må ta omsyn til miljø- og fiskeriinteresser.»

Strømmen sitt forslag vart trekt.

Natalia Golis (MDG) sette fram slikt forslag:

«Alternativ:

Punkt 2

Hordaland fylkeskommune peiker på at vindkraft til havs har større potensial, og at det bør vera eit nasjonalt satsingsområde. Samstundes må andre interesser - inkludert både næringsinteresser og natur - ivaretakast også i høve offshore vind.

Tillegg:

Nytt punkt 6:

Hordaland fylkeskommune knyter særlege merknader til kulturminneverdiar:

- a. Etne, Rosendal og indre farleia er kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse.
- b. fjordbassenget kring Halsnøy, fjellryggen mellom Etne og Skånevik, Årbakka og området på begge sider av Lukksundet, samt Uggdalsdalen er område med høge kulturminneverdiar, som må takast omsyn til.»

Røysting

Golis sitt forslag punkt 2 fekk 2 røyster (MDG) og fall.

Hammer sitt forslag punkt 1-4 fekk 6 røyster (SV, R, MDG) og fall.

Hammer sitt forslag punkt 5 fekk 3 røyster (SV) og fall.

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Syversen sitt forslag punkt 1 fekk 8 røyster (1A, R, 3Sp, SV) og fall.

Syversen sitt forslag punkt 2 vart samrøystes vedteke.

Golis sitt forslag punkt 6 fekk 5 røyster (MDG, V) og fall.

Vedtak

1. Hordaland fylkeskommune ser behovet for at fornybar energi og er positiv til at det vert arbeidd med nasjonale rammer for vindkraft.
2. Hordaland fylkeskommune meiner likevel at vindmøller bør utviklast til havs, og er difor imot at det etablerast rammer for vindkraft på land i Hordaland fylke.
3. Hordaland fylkeskommune vil unngå sårbar natur og landskap for friluftsliv, reiseliv og kulturminne blir utsatt for vindkraftutbygging og dermed øydelagt for framtida.
4. Hordaland fylkeskommune krev at alle areal i Hordaland blir tekne ut av nasjonal ramme for Vindkraft. Det er sær sars omfattande konflikhtar knytt til planane, m.a. vedrørande regionale og nasjonale verdiar innan landskap, friluftsliv, naturmangfald, kulturminne/kulturmiljø og reiseliv.
5. Den føreslåtte Nasjonalramma for vindkraft frå NVE har vesentlege manglar i utgreinga og Hordaland fylkeskommune kan ikkje akseptere premissar og metodar som er lagt til grunn i utgreinga.

6. Vindmølleprosjekt til havs må ta omsyn til miljø- og fiskeriinteresser.